

ที่ นร ๐๙๑๑/๒๓๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
รวม ๓ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

(๒) ร่างกฎกระทรวงการมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครอง
ของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่
ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน
บังคับทางปกครอง พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
กำหนดค่าปรับบังคับการ พ.ศ. ที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล
จำนวน ๑ แผ่น

(๓) สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงทั้งสามฉบับดังกล่าว

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอร่างกฎกระทรวงออกตามความใน
มาตรา ๖๓/๒ วรรคสอง มาตรา ๖๓/๗ วรรคสาม และมาตรา ๖๓/๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รวม ๓ ฉบับ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครอง ได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม
๒๕๖๒ โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
มาตรการบังคับทางปกครองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังนี้

(๑) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง)

(๒) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง)

(๓) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดมูลค่าของจำนวนเงินที่ต้องชำระตามมาตราการบังคับทางปกครองที่หน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้เอกชนสืบหาทรัพย์สินแทนได้)

(๔) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๑๑ วรรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเอกชนที่สืบหาทรัพย์สิน การกำหนดค่าตอบแทน และวิธีการจ่ายค่าตอบแทน)

(๕) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน และกำหนดอำนาจของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีให้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

(๖) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๑๕ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดหน่วยงานอื่นของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีแทนได้)

(๗) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการ)

(๘) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กำหนดลักษณะคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินซึ่งอาจขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีบังคับทางปกครองแทนได้)

ในครั้งนี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ยกร่างกฎกระทรวงจำนวน ๓ ฉบับเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อประกาศใช้บังคับต่อไป ได้แก่

(๑) ร่างกฎกระทรวงการมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พ.ศ.

(๒) ร่างกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ.

(๓) ร่างกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการ พ.ศ.

ทั้งนี้ ในการพิจารณาร่างกฎกระทรวงทั้ง ๓ ฉบับ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาตามมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยแล้ว

สำหรับร่างกฎกระทรวงที่เหลือซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้เร่งดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครอง ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงทั้ง ๓ ฉบับนี้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่มาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงซึ่งอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ กรณีจึงต้องมีการออกกฎกระทรวงดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รวม ๓ ฉบับ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงการมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พ.ศ.

ร่างกฎกระทรวงนี้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๖๓/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดขอบเขตการบังคับใช้ร่างกฎกระทรวงนี้ โดยกำหนดให้กรณีกฎหมายใดไม่ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้โดยเฉพาะ การมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินให้เป็นไปตามที่กำหนดในร่างกฎกระทรวงนี้ (ร่างข้อ ๑)

(๒) กำหนดหลักการมอบอำนาจตามร่างกฎกระทรวงนี้เป็นไปตามหลักการเดิมที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยการมอบอำนาจในราชการบริหารส่วนกลางใช้หลักการมอบอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ เนื่องจากการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจึงไม่ควรให้มีการมอบอำนาจไปถึงเจ้าหน้าที่ระดับล่างโดยไม่จำกัดตำแหน่ง รวมทั้งไม่ได้กำหนดให้การมอบอำนาจจากราชการส่วนกลางไปราชการส่วนภูมิภาคต้องมอบให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่กำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้มอบอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจนั้นต่อไปได้สำหรับการมอบอำนาจในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ และสภาวิชาชีพให้เป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้น (ร่างข้อ ๑)

(๓) กำหนดให้การมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ให้ดำเนินการดังนี้ (ร่างข้อ ๒)

๑) กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามร่างข้อ ๑ ให้นำหลักเกณฑ์การมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามร่างข้อ ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒) กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามร่างข้อ ๑ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะต้องพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองนั่นเอง โดยไม่สามารถมอบอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่อื่นได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวเห็นว่าการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองอาจมีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองเกินสมควรและจำเป็นต้องพิจารณาโดยรอบคอบ ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเสนอเรื่องต่อหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพิจารณามอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้พิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองแทนได้ตามที่เห็นสมควร

(๔) การมอบอำนาจตามร่างกฎกระทรวงนี้ให้ทำเป็นหนังสือ (ร่างข้อ ๓)

๔.๒ ร่างกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ.

ร่างกฎกระทรวงนี้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๖๓/๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน โดยกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น เว้นแต่กรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นสภาวิชาชีพ คณะกรรมการตามกฎหมาย หรือเอกชนซึ่งได้รับอนุญาต ได้รับแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ ให้นายกสภาวิชาชีพ หัวหน้าหน่วยงาน

ของรัฐซึ่งเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งอนุญาต แต่งตั้ง หรือมอบหมายเอกชนให้ออกคำสั่งทางปกครอง แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการ บังคับทางปกครอง (ร่างข้อ ๑) สำหรับกรณีที่รัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการ บังคับทางปกครองเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ให้รัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าว แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง (ร่างข้อ ๒)

(๒) กำหนดให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาซึ่งผ่านการอบรมด้านการบังคับคดี จากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครองตามหลักสูตรที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองให้ความเห็นชอบเป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ บังคับทางปกครองที่อาจต้องดำเนินการโดยเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองหลายราย จึงกำหนดให้ ในการดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง อาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานบังคับทางปกครองหนึ่งคนหรือหลายคนร่วมเป็นเจ้าพนักงานบังคับ ทางปกครองก็ได้ อย่างไรก็ตาม โดยที่การดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินจำเป็นต้องดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย จึงกำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง อย่างน้อยหนึ่งคนสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ (ร่างข้อ ๓) และกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงาน ของรัฐหรือนายกสภาวิชาชีพ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง โดยให้นำแบบบัตรและหลักเกณฑ์ในการออกบัตรตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างข้อ ๔) ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่อาจจะได้รับผลกระทบ จากการดำเนินการดังกล่าว

(๓) กำหนดขอบเขตการบังคับใช้ร่างกฎกระทรวงนี้ โดยกำหนดให้กรณีที่มี บทกฎหมายใดกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง หรือหลักเกณฑ์ในการ แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ใช้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เว้นแต่เจ้าหน้าที่เห็นว่าการใช้หลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นจะเกิดผลน้อยกว่าหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ เจ้าหน้าที่จะใช้หลักเกณฑ์ตามกฎกระทรวงนี้แทนก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ร่างข้อ ๕)

(๔) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการบังคับทางปกครอง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาด ทรัพย์สินได้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับบรรดาคำสั่งใช้มาตรการบังคับ ทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่ง ทางปกครองที่ได้ออกโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยกฎกระทรวงนี้ และให้ดำเนินการยึดหรืออายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไปได้ แต่ต้อง ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ (ร่างข้อ ๖)

๒) กำหนดให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง จะแต่งตั้งผู้ซึ่งไม่ผ่านการอบรมด้านการบังคับคดีจากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครอง

ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองให้ความเห็นชอบก็ได้ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เพื่อรองรับกรณีที่ยังไม่มีผู้ที่ผ่านการอบรมที่จะดำเนินการบังคับคดีได้ และจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งหากไม่กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ หน่วยงานของรัฐย่อมไม่อาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินได้ (ร่างข้อ ๗)

๔.๓ ร่างกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการ

พ.ศ.

ร่างกฎกระทรวงนี้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๖๓/๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการ และให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐผู้มอบอำนาจหรือผู้กำกับดูแลเอกชนมีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการกรณีที่เอกชนเป็นผู้ใช้อำนาจทำคำสั่งทางปกครอง (ร่างข้อ ๑)

(๒) กำหนดอัตราสูงสุดของจำนวนค่าปรับบังคับการที่เจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับมีอำนาจกำหนดได้ โดยให้เป็นจำนวนเต็มหลักหมื่น เพื่อความสะดวกในการใช้บังคับ (ร่างข้อ ๒)

(๓) กำหนดให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองชำระค่าปรับบังคับการทุกสิบห้าวัน ในกรณีที่ไม่มีชำระค่าปรับบังคับการ (ร่างข้อ ๓)

๕. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๖๓/๒ วรรคสอง มาตรา ๖๓/๗ วรรคสาม และมาตรา ๖๓/๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รวม ๓ ฉบับ ซึ่งคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเห็นควรเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ดำเนินการเพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๕.๒ โดยที่มาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ครบกำหนดวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้นายกรัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า สำหรับร่างกฎกระทรวงที่เหลือซึ่งยังไม่เสนอมานี้ได้แก่ (๑) ร่างกฎกระทรวงกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน และกำหนดอำนาจของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีให้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และ (๒) ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเอกชนที่สืบทอดทรัพย์สิน การกำหนดค่าตอบแทน และวิธีการจ่ายค่าตอบแทน ตามข้อ ๑ (๔) และ (๕) นั้น มีความจำเป็นต้องพิจารณารายละเอียดให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์กระทบต่อการปฏิบัติงาน

ของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐน้อยที่สุด จึงต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการอีกระยะหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวข้างต้นนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากการยึดหรืออายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สิน หน่วยงานของรัฐก็ยังสามารถดำเนินการบังคับทางปกครองโดยนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับได้โดยอนุโลม ส่วนการสืบหาทรัพย์สิน หน่วยงานของรัฐก็สามารถใช้กลไกในการร้องขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของผู้อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองช่วยในการสืบหาทรัพย์สินได้ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้เร่งดำเนินการยกร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป

อนึ่ง สำหรับร่างกฎกระทรวงตามข้อ ๑ (๓) (๖) และ (๘) ซึ่งเป็นการกำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงตามความจำเป็นเพื่อรองรับเหตุการณ์ในอนาคตตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า ยังไม่มีความจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงดังกล่าวในขณะนี้ เว้นแต่ร่างกฎกระทรวงตามข้อ ๑ (๖) หากหน่วยงานของรัฐแห่งใดประสงค์จะให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครองแทน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาความจำเป็นในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖๓/๑๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นรายกรณีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นพวิมล

(นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายปกครอง

ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง

โทร. ๐ ๒๖๑๙ ๙๖๐๗ ต่อ ๓๒๐๕ (นายณัฐพลฯ)

โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๙๗๑๐

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th